

ಕಾನೂನು ಕಿರಣ KANOONU KIRANA

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪತ್ರಿಕೆ
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ * ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ

LEGAL LITERACY NEWS LETTER OF KARNATAKA STATE LAW UNIVERSITY, HUBBALLI

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಅಗಸ್ಟ್ 2021

ಪುಟ-4

ಕಾನೂನು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಬೇಡವೇ?

ರಾಜ್ಯದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯ ಕೀಯ ಪದವಿ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ದಲ್ಲಿಯೂ 2022ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾದ ಡಾ. ಸಿ. ಎಸ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ನಾರಾಯಣರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಹೇಳಿಕೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಆಲೋಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿಸಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಆಯೋಜಿಸಿದ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ನನ್ನನ್ನು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಚಿಂತನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿತು. ದಿನಾಂಕ: 13-07-2021 ರಿಂದ 20-07-2021ರ ವರೆಗೆ ಈ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಡೆಯಿತು. 12 ಜನ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಭಾಷಾತಜ್ಞರು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದ ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುವ ಸುಯೋಗ ನನಗೆ ಲಭಿಸಿತು. ಈ 12 ಜನ ವಿಧ್ವಾಂಸರಲ್ಲದೆ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಪ್ರೊ. ವಿವೇಕ ರೈ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ದೀಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ಇವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿತವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ನಾನು ಈ ಲೇಖನ ಬರೆಯಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದವು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನ ನನ್ನ ಆರು ದಶಕಗಳ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಕಾಲಾಂತರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅನಿಸಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆ.

ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶುಲ್ಕ ಕಟ್ಟಿ ವಕೀಲರಿಗೆ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಫೀಜು ತೆತ್ತು, ತನ್ನ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ, ದಂಡ ಶಿಕ್ಷೆಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಚಲನಚಿತ್ರ ನೋಡಿದಂತೆ, ಮೂಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಾಗಿ, ಕೋರ್ಟಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಕುಂಟುವ ಬೆಂಚಿನಿಂದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಗಾಬರಿಗೊಳಿಸಿ

ಕಕ್ಷಿಗಾರನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮರುಕ ವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವನನ್ನು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೋರ್ಟಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿಸುವುದು ಅವನಿಗೆ ಸಗುವ ಮೊದಲನೆಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನ್ಯಾಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಶುಭ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ನಾವೇಕೆಸಿದಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇವೆ. ಆದರೆ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ತೀರ್ಪುಗಳು ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಿಜಯನಗರದ ನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ ಅರಸರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಉರ್ದು, ಫಾರಸಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಮರಾಠಿ ಶಬ್ದಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೆರೆತುಕೊಂಡವು. ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡವು. 1864ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ರೇಮಂಡ್ ವೆಸ್ಟ್ ಅವರ ಬಾಂಬೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪುಗಳ ಭಾಷಾಂತರವೇ ನಮಗೆ ಸಿಗುವ ಮೊದಲ ಕನ್ನಡ ತೀರ್ಪುಗಳ ಪುಸ್ತಕವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಬೋಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ವಕೀಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಕೀಲರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ತೀರ್ಪನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೇ ಆಗಲಿ. ಒಂದು ಸಿದ್ಧವಾದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಭಾಷೆಯ ಪರಂಪರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ.

ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡನೆಯ ನಂತರ ಮೈಸೂರು, ಮುಂಬೈ, ಮದ್ರಾಸ್, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್, ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಒಂದಾದವು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಭಾಷೆ ಹಾಗೆ

ಡಾ. ಜಿನದತ್ತ ದೇಸಾಯಿ
ವಿಶ್ರಾಂತ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, # 190,
ಮಹಾಂತೇಶ ನಗರ, ಬೆಳಗಾವಿ - 590016.
ಮೊಬೈಲ್ - 9900473807.

ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತು. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಫಿಯತ್ ಎಂದರೆ ರಿಟನ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಫಿಯತ್ ಎಂದರೆ ಡಿಪೋಜಿಶನ್. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ದರಖಾಸ್ತ ಎಂದರೆ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಶನ್, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದರಖಾಸ್ತ ಎಂದರೆ Grant of Government Land. ಧಾರವಾಡ ಕರ್ನಾಟಕದ 'ಮನಾಯಿ' 'ಶುರ್ತಾ ಶುರ್ತ ಮನಾಯಿ' ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ? ಮನಾಯಿ ಎಂದರೆ Injunction. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ರಿಟನ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಏಕೆ ಹೀಗೆ? ಅದು ಸರಿಯೇ? ಇದು ಸರಿಯೇ? ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವವರು ನಾವಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅಪು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ತೀರ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಿನ್ನತೆಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸರ್ವಗ್ರಾಹಿಯಾದ ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಟಂಕಿಸಿ, ಚಲಾವಣೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಅಪು ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿ ಭೂಯಿಷ್ಯವಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Criminal Procedure codeಗೆ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರೂ ಅಷ್ಟೇ ಕ್ಲಿಷ್ಟ. ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಇನ್ ಚೀಫ್‌ನಷ್ಟೇ 'ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ' ಅಪರಿಚಿತ. ಆರಕ್ಷಕ ಅಂದರೆ ಏನು? ಬಾಯಿ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಆರಕ್ಷಕದಲ್ಲಿರುವ 'ಅ' 'ಅ' ಆಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಗತಿಯೇನು? ಆರಕ್ಷಕ!

ಕಾನೂನು ಪರಿಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಭಂಡಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅವಲಂಬಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಪದ ಕೋಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ (ಮೂರನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ)

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯು ನ್ಯಾಯಸಾಧನೆಗೆ ದಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದೂ, ರಾಜ್ಯವು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುವ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿರ್ದೇಶನದ (ಆನುಚ್ಛೇದ 39 A) ಇಂಗಿತವು ಕಾನೂನಿಗೂ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಕಾನೂನು ನೆರವಿನ ಧೋರಣೆಯ ತಿರುಳು ಕೂಡಾ ಆಗಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಕಾನೂನು ನೆರವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ನೆರವು ಕೇಂದ್ರ (legal aid clinic) ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನದ ಮೂಲಕ ಕಾನೂನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾನೂನಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು, ಸುವೀ ಪರಿಚಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಆಯಾಮವನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಸೇವಾಸಕ್ತ ಸಂಘಟನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೌಶಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರಿಸುವ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ 'ಕಾನೂನು ಕಿರಣ' 2021ನೇ ಇಸವಿಯ ಆಗಸ್ಟ್ ಸಂಚಿಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ/ ನೆರವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗೆ ಸ್ವಾಗತ.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ,
ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್
ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿ

ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಪೋಷಕರು
ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ರತ್ನಾ ಭರಮಂಗಿಡರ ಡೀನ್ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರಾಕಾವಿ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸಹಕಾರರು
ಮಹಮ್ಮದ್ ಝುಬೇರ ಎನ್. ಎಂ.ಎಸ್. ಕುಲಸಚಿವರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸಹಕಾರರು
ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಜಿ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ ಕುಲಸಚಿವರು (ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ), ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸಹಕಾರರು
ಡಾ. ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಎನ್. ಮೂಲಗಿ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸದಸ್ಯರು
ಡಾ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಡಿ. ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸದಸ್ಯರು
ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರಕುಮಾರ ಹಿಟ್ಟಣಿ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸದಸ್ಯರು
ಡಾ. ಸುನಿಲ ಬಾಗಡೆ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.	ಸದಸ್ಯರು

ನೆನಪಿನೆಂದರೆ

-ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್
ಕುಲಪತಿಗಳು
ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಉದಾತ್ತ ಆದರ್ಶಗಳ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಮನದೊಳಗೆ ಆಮಂತ್ರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನೂಚನವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಆದರ್ಶಗಳು ಯಾವುವೆಂದು ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಹೊರಟಾಗ ನಮ್ಮ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವುದು ಸಂವಿಧಾನದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಉಜ್ವಲ ಇತಿಹಾಸ. ಇತರ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಾದ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಿಸ್ಸೆ, ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆ ಮತ್ತು ಐಕ್ಯತೆಯ ರಕ್ಷಣೆ, ನಮ್ಮ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಓರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತತ್ವ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯತ್ತ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಇವುಗಳು ಉದಾತ್ತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ "ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು" ನಮಗೇ ಪ್ರತ್ಯಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಹೆಗಲಮೇಲಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕೆಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೇನಾನಿಗಳ ಮಾತು ನಮ್ಮನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತದೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ದೇಹ ವ್ಯಾಪಾರ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿವಾರಣೆಯ ತತ್ವಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಕಂಡ ಕನಸುಗಳಾದ ಆರ್ಥಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಧ್ಯೇಯಗಳು- ಜಮ್ಮೀನ್ದಾರಿ ಮತ್ತಿತರ ಶೋಷಣಾ ರೀತಿಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಪಾಲು, ಸಮಬಾಳೆಂಬ ದಿವ್ಯ ತತ್ವ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಡಿದಿಡುತ್ತವೆ. ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಮಾನವ

ಘನತೆಯ ತತ್ವ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನುಕಂಪ ಇವುಗಳು ಕೂಡ ಅವರ ಹೋರಾಟದ ಧ್ಯೇಯಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರೇ ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಮೂಲ ಆದರ್ಶಗಳು ಸಂವಿಧಾನಿಕ ನೀತಿಯ ಒಳ ತಿರುಳು. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉನ್ನತ ಆದರ್ಶಗಳ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೇನಾನಿಗಳು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟ ಉನ್ನತ ಮೌಲ್ಯಗಳಾದ ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ವಸಾಹತುವಾದವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಶೋಷಣೆಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಹಿಂದುಳಿತಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು, ದೇಶದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು, ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥಗಳ ವರ್ಜನೆ, ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಗ್ರಾಮ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪಶುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಅವರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ವಿಚಾರಗಳು.

75ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬದುಕಿಗೆ ಪುನಃ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಶುಭಗಳಿಗೆ ಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದಾಗಿಸುವುದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಮೊದಲೊಂದು ಎಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ನಿಜವಾದ ಗೌರವವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ನೆನೆಯುವುದೆಂದರೆ ಅವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ❖

ಉಯಿಲು (ಮೃತ್ಯು ಪತ್ರ)

-ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಜಿ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ
ಕುಲಸಚಿವರು (ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ)
ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಮರಣಾನಂತರ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇರುವ ತನ್ನ ಆಪ್ತತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕಾನೂನು ನನ್ವಯ ಮಾಡುವ ಘೋಷಣೆಯೇ ಉಯಿಲು ಅಥವಾ ಮೃತ್ಯು ಪತ್ರ ಅಥವಾ ವಸಿಯತ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ವಾರಸಾ ಅಧಿನಿಯಮ 1925 ರಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 'ಉಯಿಲು' ಏನೆಂದರೆ,
- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ಮಾಡಿದ ಘೋಷಣೆ;
- ಆಘೋಷಣೆಯು ಆತನ ಮರಣಾನಂತರ ಆತನ ಆಸ್ತಿಯ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ

- ಆತನ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತಿರಬೇಕು.
- ಆ ಘೋಷಣೆಯು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆಯೋ ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಆತನು ತನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಆತನು ಉಯಿಲು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ಉಯಿಲು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ❖ (ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುವುದು)

ಕಾನೂನು ಪದಕೋಶಗಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮರ್ಪಕ ವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಪದಕೋಶ, ಗದುಗಿನ ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಧಾರವಾಡದ ಆಕಳವಾಡಿ ಪ್ರಕಾಶನಗಳ ಪದಕೋಶ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾಶನದವರ ಪದಕೋಶಗಳು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಲದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ನಿಘಂಟಿನ Law Lexicon ಇಂದಿನ ತುರ್ತು ಆಗತಕ್ಕವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ನಿಘಂಟು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಡವಾಗಿ ಆದರೂ ಇದು ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಇಂದಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಾವು ಕಲಾ ಅಥವಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತುದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ, ನಂತರದ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದ್ದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ, ನಂತರ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ, ಹೀಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಾದಿಸಬಲ್ಲ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ವಕೀಲರ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಇಂಥದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವಾಗಿ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ತನ್ನ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು, ಸಾಕ್ಷಿ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರುಗಳೇ ಆಗಲಿ, ವಕೀಲರೇ ಆಗಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೇ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಬಳಕೆಗೆ ಅಸಂದಿಗ್ಧವಾದ ಪಠ್ಯಪರಿಕರಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು. ಆವಾಗ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾನೂನಿನ ಸಕಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾನೂನು ಗ್ರಂಥಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೋಜಿತವಾಗುವವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಪರಿಣತಿ ಅವಶ್ಯಕ.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾನೂನು ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ 1500 ಕನ್ನಡ ಕಾನೂನು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಬೆಳಗಾವಿಯ ಆರ್ ಎಲ್ ಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ 2000 ಕಾನೂನು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕನ್ನಡ

ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಆರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಲ್ಲದೇ ನಾವು ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ಸರಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವೇ ಆಗಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ಆಗಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಇದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇರುವವರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಹೈಕೋರ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಯು (Law Reporter) ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಎ.ಐ.ಆರ್.ನ ಕನ್ನಡ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಯೊಂದೇ ಈಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟರ್. ಅದು ಸಾಲದು. ಸರ್ಕಾರವು ಇಂತಹ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆ ಯೊಂದನ್ನು ಹೊರತರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರೂ ಆದೀತು.

ಸನ್ 1980ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ 52ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಮ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಉದ್ಘಾಟಕರಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಕೆ. ಭೀಮಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಈ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾನು ಮತ್ತು ದಿ. ಕಂಠೀರವ ಮತ್ತು ಡಾ. ಎಚ್. ಜೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪಗೌಡ ಅವರು ಅಭ್ಯಾಸಪೂರ್ಣ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದೆವು. ಅವರಿಗಿನ ಕ.ಸಾ.ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಐ.ಎಲ್.ಆರ್.ಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಯಾಗುವ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದರು. ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕಾರ್ಯ ಗತವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಹೋಗಲಿ, ಕೆ. ಸಾ. ಪ. ತನ್ನ 86 ನೇ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದೆ. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿಯು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಕಳೆದ 40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ 2, 3, ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾನೂನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಕೆ.

ಸಾ.ಪ. ಏರ್ಪಡಿಸಿತು. ಇಂಥ ಒಂದು ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು 1979 ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಕೀಲರಾದ ಶ್ರೀ. ವೆಂಕಟೇಶ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಗೋಷ್ಠಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಕಾನೂನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ತೀರ ಅವಶ್ಯ. ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರು ಹಾಗೂ ಭಾಷಾತಜ್ಞರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಇಂಥ ಒಂದು ವೇದಿಕೆ ತೀರ ಅವಶ್ಯ. ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಗೋಷ್ಠಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಕೆ. ಸಾ. ಪ. ದತ್ತ ನೋಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಗೋಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯವು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ 2, 3, ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಯಾದರೂ ಆಯೋಜಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜು ಸೇರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಕನ್ನಡೇತರ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಕಾನೂನು ಪಾಠಗಳು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜಿನ ಪೂರ್ವದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದು ತೀರಾ ಅವಶ್ಯಕ. ಸುದೈವದಿಂದ ಈಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಬಯಸುತ್ತಿದೆ. ಪೂರಕವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಚಾರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಮಾದರಿಯ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಜೀವನ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಅವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ವಕೀಲರು, ಇಂದಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅರಿತು ಕೊಂಡು ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರುಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದು, ಕಾನೂನು ಪದವೀಧರನಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ವಾದವಿವಾದ ಮಂಡಿಸಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದು, ಈ ರಾಜ್ಯದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಆಧರಿಸಿ, ಸತತ 30 ವರ್ಷ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದನೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅನಿಸಿಕೆ ಇನ್ನೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಈ ಗೊಂದಲದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುವ ಏಕೈಕ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುವುದಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವರದಿ

ದಿನಾಂಕ: 09-07-2021 ರಂದು 8 ನೆಯ

ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಪಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ 2021 ಯನ್ನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿಲ್ಲಪ್ಪ, ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ನಾಯಕ ಟಿ. ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್, ಕುಲ ಪತಿಗಳು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಇವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ಫಣೇಂದ್ರ, ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಪಾಟೀಲ, ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಬಸವಪ್ರಭು ಹೊಸಕೇರಿ, ಹಿರಿಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು, ಧಾರವಾಡ ಇವರುಗಳು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕಾನೂನು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ತಂಡಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವು.

ದಿನಾಂಕ: 13-07-2021 ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಡಾ. ಜನದತ್ತ ಜಿ. ದೇಸಾಯಿ, ನಿವೃತ್ತ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಬೆಳಗಾವಿ ಇವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಡಾ. ಸಿ. ಎನ್. ರಾಮಚಂದ್ರನ್, ನಿವೃತ್ತ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಸ್. ನಾಗಾಭರಣ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್, ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರಾಕಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಇವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ದಿನಾಂಕ: 20-07-2021 ರಂದು ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ವಿಶ್ರಾಂತ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ ಇವರು ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ ಪೀಠ, ಧಾರವಾಡ. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಎಸ್. ದೀಕ್ಷಿತ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ ಪೀಠ, ಧಾರವಾಡ ಇವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ದಿನಾಂಕ: 24 ಮತ್ತು 25 ಜುಲೈ 2021 7ನೇ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನಿನ ಕಲ್ಪಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಧಾಮಸ್, ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾ

ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರಕುಮಾರ ಹಿಟ್ಟಣಗಿ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾವಿ,
ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಲಯ, ನವದೆಹಲಿ ಇವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಕೆ. ರಮೇಶ, ಎನ್.ಎಲ್.ಎಸ್.ಐ.ಯು. ಬೆಂಗಳೂರು, ಪ್ರೊ. ವಿ. ಜಿ. ಹೆಗಡೆ, ಜಿ.ಎನ್.ಯು. ನವದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಸುಧೀರ, ಕಾನೂನು ಅಧಿಕಾರಿ (ಗ್ರೇಡ್-1) ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಒಪ್ಪಂದ ವಿಭಾಗ, ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವಾಲಯ, ನವದೆಹಲಿ ಇವರುಗಳು ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ತಂಡ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 30 ತಂಡಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವು.

ಮಾನ್ಯಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ದಿನಾಂಕ: 06 ಮತ್ತು 07 ಅಗಸ್ಟ್ 2021

ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಾಕ್ಷರ, ವಚನ, ದಾಸ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಸಮಾಜ ಮುಖಿ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಒಂದು ಪರಿಶೋಧನೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೆಬಿನಾರನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ಘಾಟಕರಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನ್ಯಾಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಮಾಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ 'ವಿಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ' ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠದ ಮುಖಾಂತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಾನೂನು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧ ಈ ವೆಬಿನಾರನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಕಾನೂನನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಕಾನೂನುಗಳು, ಬಾಂಧವ್ಯಗಳು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಬದಲಾದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಹ ಚರ್ಚೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳ ಮೂಲ ಸಂವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂವಿಧಾನವು ಸಮಾನತೆ, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹೆಸರು ವಾಸಿಯಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ಕನಕದಾಸರು, ಡಿ.ವಿ.ಜಿ., ಕುವೆಂಪು ಮುಂತಾದವರು ಮಹಾನ್ ಸಮತಾವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ

ಆಶೋತ್ತರಗಳಾದ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ, ನ್ಯಾಯ, ತಾರತಮ್ಯರಹಿತ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರಿದವರು ಎಂದರು. ಅಹಿಂಸೆ, ಕೃತಜ್ಞತೆ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತಾ ಭಾವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿಶ್ರಾಕ್ಷರ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕುರಿತಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಶಯ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಪಿ. ಈಶ್ವರ ಭಟ್, ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಒಂದೇ ಯುಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅದ್ವಿತೀಯ ವಿಚಾರಧಾರೆ, ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ, ನೈತಿಕತೆ, ಲಿಂಗ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತ, ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತ, ಪ್ರಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಮಾನವ ತಾವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಅರಿವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ದಾಸ, ವಚನಕಾರ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ಮಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದಂತಹ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಎನ್. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ನವದೆಹಲಿ ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಮಾನತೆ, ನ್ಯಾಯ, ಅಹಿಂಸೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಅಡಿಪಾಯ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟುವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಶಿವ ರಾಜ ಪಾಟೀಲ, ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ನವದೆಹಲಿ ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಸಮಾನತೆ, ಕಾರ್ಯದ ತತ್ವ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು, ಸಹಬಾಳ್ವೆ, ನ್ಯಾಯಿಕ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಚನಕಾರರ, ದಾಸರ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಚಿಂತನೆಯ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ❖

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆ ಕಲಂ 66 A ನ್ನು ಶ್ರೇಯಾ ಸಿಂಘಲ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಬಾಹಿರ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆ ಕಲಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಆಘಾತಕಾರಿ ಸಂಗತಿಯೆಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತು.